

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مناقصات
طرح‌های عمرانی و غیر عمرانی

نشر نوآور

به اهتمام:

مهندس محمد عظیمی آقداش

مهندس مرتضی آبدار بخشایش

تلفن: ۶۶۴۸۲۲۲۲

نشر یارسیا

عنوان قراردادی	ایران. قوانین و احکام
عنوان و نام پدیدآور	مناقصات طرح‌های عمرانی و غیر عمرانی / به اهتمام محمد عظیمی آقداش، مرتضی آبداربخشایش.
مشخصات نشر	تهران: پارسیا، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	۲۳۳ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۶۲۵۷-۹۷-۶
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
موضوع	مناقصه -- ایران
موضوع	معاملات دولتی -- قوانین و مقررات -- ایران
شناسه افزوده	عظیمی آقداش، محمد، ۱۳۵۰ - گردآورنده
شناسه افزوده	آبدار بخشایش، مرتضی، گردآورنده
رده بندی کنگره	۱۳۹۲ ۱۲۸/۲۸ ۲۷۵۴ KMH
رده بندی دیویی	۵۵۰۲۳/۳۴۶
شماره کتابشناسی ملی	۳۱۱۴۸۰۵

مناقصات طرح‌های عمرانی و غیر عمرانی

به اهتمام: مهندس محمد عظیمی آقداش - مهندس مرتضی آبدار بخشایش

پارسیا

ناشر:

۶۰۰ نسخه

شمارگان:

محمد رضا نصیرنیا

مدیر تولید:

نوبت چاپ:

۹۷۸-۶۰۰-۶۲۵۷-۹۷-۶

شابک:

پارسیا
نشر پارسیا

نمایشگاه دائمی و مرکز پخش:

نوآور: تهران - خ انقلاب، خ فخرآزی، خ شهیدای ژاندارمری نرسیده به خ دانشگاه ساختمان ایرانیان،

پلاک ۵۸، طبقه دوم، واحد ۶

تلفن: ۶۶۴۸۴۱۸۹ - ۰۹۱۲۶۰۶۲۳۸۳

فروشگاه ۱: تهران خ انقلاب، نش خ ۱۲ فروردین پلاک ۱۳۱۰، کتابفروشی الیاس تلفن: ۶۶۹۵۵۸۷۸ - ۰۴۰۵۰۸۴ - ۶۶۴۰۵۲۸۵

فروشگاه ۲: تهران خ انقلاب، بین خ ۱۲ فروردین و اردیبهشت، پلاک ۱۳۱۲، کتابفروشی صانعی تلفن: ۶۶۴۰۹۹۳۴ - ۶۶۴۰۵۲۸۵

فروشگاه ۳: تهران خ انقلاب، مقابل دانشگاه تهران، جنب بانک ملت، پلاک ۱۲۱۲، کتابفروشی گوتنبرگ تلفن: ۶۶۴۱۳۹۹۸ - ۰۲۵۷۹ - ۶۶۴۰۲۵۷۹

فروشگاه ۴: اصفهان، م انقلاب، خ چهار باغ عباسی ابتدای خ سید علی خان، کتابفروشی مهرگان تلفن: ۰۳۱۱۲۲۱۳۷۵۱

حق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

قانون برگزاری مناقصات

آیین‌نامه اجرایی نظام مستندسازی و اطلاع‌رسانی مناقصات

آیین‌نامه بند (الف) ماده ۲۶ قانون برگزاری مناقصات

آیین‌نامه اجرایی بند (ج) ماده ۱۲ قانون برگزاری مناقصات

آیین‌نامه خرید خدمات مشاوره

راهنمای مناقصه

آیین‌نامه ارجاع کار به پیمانکاران

آیین‌نامه معاملات دولتی

آیین‌نامه معاملات شهرداری‌ها

آیین‌نامه مالی شهرداری‌ها

آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی

آیین‌نامه تعیین برنده مناقصه

قانون اساسنامه هیأت رسیدگی به شکایات قانون برگزاری مناقصات

آیین‌نامه اجرایی قانون اساسنامه هیأت رسیدگی به شکایات قانون برگزاری مناقصات

قانون مجازات تبانی در معاملات دولتی

موادی از قانون محاسبات عمومی کشور

موادی از قانون محاسبات عمومی

لایحه قانونی راجع به منع مداخلهٔ وزرا و نمایندگان مجلسین و کارمندان دولت...

پیوست ۱ آیین‌نامه چاپ و صحافی مطبوعات دولتی

پیوست ۲ آیین‌نامه مناقصه امور ساختمان وزارت راه و راه آهن

پیوست ۳ قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت

منابع و مأخذ

۶۶۴۸۴۱۹۱-۲

قانون برگزاری مناقصات

مصوب ۲۵ فروردین ماه ۱۳۸۳

فصل اول - کلیات

ماده ۱- کاربرد

الف- این قانون به منظور تعیین روش و مراحل برگزاری مناقصات به تصویب می‌رسد و تنها در معاملاتی که با رعایت این قانون انجام می‌شود، کاربرد دارد.

ب- قوای سه‌گانه جمهوری اسلامی ایران اعم از وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، و مؤسسات و شرکت‌های دولتی، مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری دولتی، شرکت‌های بیمه دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی (در مواردی که آن بنیادها و نهادها از بودجه کل کشور استفاده می‌نمایند)، مؤسسات عمومی، بنیادها و نهادهای انقلاب اسلامی، شورای نگهبان قانون اساسی و همچنین دستگاه‌ها و واحدهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است، اعم از این که قانون خاص خود را داشته و یا از قوانین و مقررات عام تبعیت نمایند. نظیر وزارت جهاد کشاورزی، شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان بنادر و کشتیرانی جمهوری

اسلامی ایران، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و شرکت‌های تابعه آنها موظفند در برگزاری مناقصه مقررات این قانون را رعایت کنند.

تبصره- نیروهای مسلح تابع مقررات و ضوابط خاص خود بوده و از شمول این قانون مستثنی هستند.

ماده ۲- تعاریف

واژگانی که در این قانون به کار برده شده به شرح زیر تعریف می‌شوند:

الف- مناقصه

فرایندی است رقابتی برای تأمین کیفیت مورد نظر (طبق اسناد مناقصه) که در آن تعهدات موضوع معامله به مناقصه‌گری که کمترین قیمت متناسب را پیشنهاد کرده باشد، واگذار می‌شود.

ب- مناقصه‌گزار

دستگاه موضوع بند(ب) ماده ۱ این قانون که مناقصه را برگزار می‌نماید.

ج- مناقصه‌گر

شخصی حقیقی یا حقوقی است که اسناد مناقصه را دریافت و در مناقصه شرکت می‌کند.

د- کمیته فنی بازرگانی

هیأتی است با حداقل سه عضو خبره فنی بازرگان صلاحیتدار که از سوی مقام مجاز دستگاه مناقصه‌گزار انتخاب می‌شود و ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادها و سایر وظایف مقرر در این قانون را بر عهده می‌گیرد.

ه- ارزیابی کیفی مناقصه‌گران

عبارت است از ارزیابی توان انجام تعهدات مناقصه‌گران که از سوی مناقصه‌گزار یا به تشخیص وی توسط کمیته فنی بازرگانی انجام می‌شود.

و- ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادها

فرایندی است که در آن مشخصات، استانداردها، کارایی، دوام و سایر ویژگی‌های فنی و بازرگانی پیشنهادها، مناقصه‌گران بررسی، ارزیابی و پیشنهادهای قابل قبول برگزیده می‌شوند.

ز- ارزیابی مالی

فرایندی است که در آن مناسب‌ترین قیمت به شرح مندرج در ماده ۲۰ این قانون از بین پیشنهادهایی که از نظر فنی بازرگانی پذیرفته شده‌اند برگزیده می‌شود.

ح- ارزیابی شکلی

عبارت است از بررسی کامل بودن اسناد و امضای آنها غیرمشروط و خوانا بودن پیشنهاد قیمت.

ط- انحصار

انحصار در معامله عبارت است از یگانه بودن متقاضی شرکت در معامله که به طرق زیر تعیین می‌شود:

۱- اعلان هیأت وزیران برای کالاها و خدماتی که در انحصار دولت است.

۲- انتشار آگهی عمومی و ایجاب تنها یک متقاضی برای انجام معامله.

ی- برنامه زمانی مناقصه

سندی است که در آن زمان و مهلت برگزاری مراحل مختلف مناقصه مدت اعتبار پیشنهادها و زمان انعقاد قرارداد مشخص می‌شود.

ماده ۳- طبقه بندی معاملات

معاملات از نظر نصاب (قیمت معامله) به سه دسته تقسیم می‌شوند:

۱- معاملات کوچک

معاملاتی که به قیمت ثابت سال ۱۳۸۲ کمتر از بیست میلیون (۲۰۰۰۰۰۰۰) ریال باشد.

۲- معاملات متوسط

معاملاتی که مبلغ مورد معامله بیش از سقف مبلغ معاملات کوچک بوده و از ده برابر سقف ارزش معاملات کوچک تجاوز نکند.

۳- معاملات بزرگ

معاملاتی که مبلغ برآورد اولیه آنها بیش از ده برابر سقف ارزش مبلغ معاملات کوچک باشد.

تبصره ۱- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است در ابتدای هر سال نصاب معاملات را

براساس شاخص بهای کالاها و خدمات اعلام شده توسط بانک مرکزی جمهوری

اسلامی ایران جهت تصویب به هیأت وزیران پیشنهاد نماید.^۱

۱. هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۸/۱۴ بنا به پیشنهاد شماره ۵۶/۱۳۲۷۷۲ مورخ ۱۳۹۱/۷/۲۵ وزارت امور

اقتصادی و دارایی و به استناد تبصره ۱ ماده ۳ قانون برگزاری مناقصات- مصوب ۱۳۸۳- تصویب نمود:

الف- نصاب معاملات موضوع ماده ۳ قانون مذکور به شرح زیر تعیین می‌شود:

۱- معاملات کوچک؛ معاملاتی که کمتر از مبلغ شصت و هفت میلیون (۶۷۰۰۰۰۰۰) ریال باشد.

۲- معاملات متوسط؛ معاملاتی که مبلغ معامله بیش از سقف معاملات کوچک بوده و از مبلغ ششصدوهفتاد

میلیون (۶۷۰۰۰۰۰۰۰) ریال تجاوز نکند.

تبصره ۲- مبلغ نصاب برای معاملات کوچک و متوسط مبلغ مورد معامله و در معاملات عمده مبلغ برآوردی واحد متقاضی معامله می‌باشد.

تبصره ۳- مبلغ یا برآورد معاملات مشمول هر یک از نصاب‌های فوق نباید با تفکیک اقلامی که به طور متعارف یک مجموعه واحد تلقی می‌شوند به نصاب پایین‌تر برده شود.

ماده ۴- طبقه‌بندی انواع مناقصات

الف- مناقصات از نظر مراحل بررسی به انواع زیر طبقه‌بندی می‌شوند:

۱- مناقصه یک مرحله‌ای

مناقصه‌ای است که در آن ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادها نباشد. در این مناقصه پاکت‌های پیشنهاد مناقصه‌گران در یک جلسه گشوده و در همان جلسه برنده مناقصه تعیین می‌شود.

۲- مناقصه دو مرحله‌ای

مناقصه‌ای است که به تشخیص مناقصه‌گزار، بررسی فنی بازرگانی پیشنهادها لازم باشد. در این مناقصه کمیته فنی بازرگانی تشکیل می‌گردد و نتایج ارزیابی فنی و بازرگانی پیشنهادها را به کمیسیون مناقصه‌گزارش می‌کند و براساس مفاد ماده ۱۹ این قانون برنده مناقصه تعیین می‌شود.

ب- مناقصات از نظر روش دعوت مناقصه‌گران به انواع زیر طبقه‌بندی می‌شوند:

۱- مناقصه عمومی

مناقصه‌ای است که در آن فراخوان مناقصه از طریق آگهی عمومی به اطلاع مناقصه‌گران می‌رسد.

۲- مناقصه محدود

مناقصه‌ای است که در آن به تشخیص و مسئولیت بالاترین مقام دستگاه مناقصه‌گزار، محدودیت برگزاری مناقصه عمومی با ذکر ادله تأیید شود. فراخوان مناقصه از طریق ارسال دعوتنامه برای مناقصه‌گران صلاحیتدار (براساس ضوابط موضوع مواد ۱۳ و ۲۷ این قانون) به اطلاع مناقصه‌گران می‌رسد.

فصل دوم- سازماندهی مناقصات

ماده ۵- کمیسیون مناقصه

۳- معاملات بزرگ؛ معاملاتی که مبلغ برآورد اولیه آنها بیش از مبلغ ششصد و هفتاد میلیون (۶۷۰۰۰۰۰۰) ریال باشد.

ب- نصاب‌های تعیین شده از ابتدای سال ۱۳۹۱ تا زمانی که اصلاح نشده‌اند، قابل اجرا خواهند بود.

الف- کمیسیون مناقصه از اعضای زیر تشکیل می‌شود:

- ۱- رئیس دستگاه مناقصه‌گزار یا نماینده وی.
 - ۲- ذیحساب یا بالاترین مقام مالی دستگاه مناقصه‌گزار حسب مورد
 - ۳- مسئول فنی دستگاه مناقصه‌گزار یا واحدی که مناقصه به درخواست وی برگزار می‌شود.
- ب- در مناقصات مربوط به شهرداری‌ها، از سوی شورای شهر یک نفر به عنوان ناظر در جلسات کمیسیون مناقصه شرکت خواهد کرد.
- ج- کمیسیون با حضور هر سه نفر اعضای مزبور رسمیت دارد و تمام اعضاء مکلف به حضور در جلسه و ابراز نظر هستند. تصمیمات کمیسیون با رأی اکثریت اعضاء معتبر خواهد بود.
- د- در مناقصات دو مرحله‌ای کمیسیون، مناقصه با حضور رئیس دستگاه مناقصه‌گزار تشکیل می‌شود.
- ه- اعضاء کمیسیون مناقصات در شرکت‌های دولتی با انتخاب هیأت مدیره می‌باشد.

ماده ۶- اهم وظایف کمیسیون مناقصه

- الف- تشکیل جلسات کمیسیون مناقصه در موعد مقرر در فراخوان مناقصه
- ب- بررسی پیشنهادهای مناقصه‌گران از نظر کامل بودن مدارک و امضای آنها و نیز خوانا بودن و غیرمشروط بودن پیشنهادهای قیمت (ارزیابی شکلی)
- ج- ارزیابی پیشنهادهای و تعیین پیشنهادهای قابل قبول طبق شرایط و اسناد مناقصه
- د- ارجاع بررسی فنی پیشنهادهای به کمیته فنی بازرگانی در مناقصات دو مرحله‌ای
- ه- تعیین برندگان اول و دوم مناقصه (طبق ضوابط مواد ۱۹ و ۲۰ این قانون)
- و- تنظیم صورت‌جلسات مناقصه
- ز- تصمیم‌گیری درباره تجدید یا لغو مناقصه

ماده ۷- هیأت رسیدگی به شکایات

به منظور رسیدگی به دعوی بین مناقصه‌گر و مناقصه‌گزار، هیأت رسیدگی تشکیل می‌گردد. اساسنامه هیأت رسیدگی به شکایات به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.

ماده ۸- وظایف هیأت رسیدگی به شکایات

- الف- رسیدگی به اعتراضات مربوط به اجرا نشدن هر یک از مواد این قانون
 - ب- صدور رأی تجدید یا لغو مناقصه
- تبصره ۱-** موارد زیر مشمول رسیدگی از سوی هیأت رسیدگی به شکایات نیست:
- ۱- معیارها و روش‌های ارزیابی پیشنهادهای